

De heer B. Bruins
Minister voor Medische Zorg en Sport
Parnassusplein 5,
2511 VX Den Haag

Brussel/ Utrecht, 30 april 2018

Zeer geachte heer Bruins,

Ik schrijf u namens de European Alcohol Policy Alliance (Eurocare) en het Nederlands Instituut voor Alcoholbeleid STAP. Eurocare vertegenwoordigt 59 maatschappelijke organisaties uit 24 Europese landen en is het enige grote Europese netwerk dat specifiek gericht is op alcoholbeleid.

Zoals u bekend zal zijn, is in de “Europese verordening verstrekking van voedselinformatie aan consumenten” (1169/2011)(1) een uitzondering opgenomen voor alcoholhoudende dranken met meer dan 1,2% alcohol: daarop hoeven de ingrediënten noch de voedingswaarde vermeld te worden. Wel vereist de Verordening dat de Europese Commissie (EC) over die uitzondering een rapport diende op te stellen.

Op 13 maart 2017 heeft de Europese Commissie (EC) dat rapport bij het Europees Parlement en de Raad ingediend. De Commissie gaf daarin aan van mening te zijn dat er geen duidelijke verklaring is voor het feit dat op het etiket van alcoholhoudende dranken (met meer dan 1,2% alcohol) informatie over de ingrediënten en/of de voedingswaarde ontbreekt. In het rapport gaf de EC alcoholproducenten een jaar de tijd om met een zelfreguleringsvoorstel te komen dat betrekking heeft op alle alcoholhoudende dranken.

In maart werd het voorstel van de alcoholindustrie over alcoholetikettering uitgebracht. Wij vinden dat het voorstel van de alcoholproducenten teleurstellend is en niet tegemoet komt aan de belangen van de consument en daarmee niet aan die van volksgezondheid (zie bijgevoegde persverklaring).

Dit zijn onze bevindingen:

*In de eerste plaats presenteert de industrie geen uniforme aanpak voor de gehele sector; zij komt met verschillende voorstellen per sector. Bovendien laat de alcoholindustrie het aan

de producenten (die verantwoordelijk zijn voor de voedselinformatie) zelf over, te beslissen hoe de informatie moet worden weergegeven.

Als de EU-verordening 1169/2011 door de alcoholproducenten op een andere manier dan gebruikelijk (uiteengezet in EU-Verordening 1169/2011) wordt geïmplementeerd, is dat voor consumenten extra verwarrend.

*In de tweede plaats biedt het voorstel van de alcoholproducenten de mogelijkheid dat de informatie online wordt aangeboden, in de vorm van weblinks, QR-codes, barcodes etc. Zoals vermeld in het rapport van de Europese Commissie over alcohol etikettering (2017), gebruikt de meerderheid van de consumenten "nooit of zelden" internet voor informatie over voedingswaarden en ingrediënten van alcoholhoudende dranken. Volgens de Digital Economy and Society Index (2017) beschikt bovendien 44% van de Europeanen (169 miljoen mensen) tussen 16 en 74 jaar niet over digitale basisvaardigheden. 'Off-label' informatie zou daarmee miljoenen Europeanen uitsluiten van hun recht om te weten wat ze consumeren. Minder dan twee derde van de Europeanen maakt gebruik van smartphones. Naar onze mening moet het voorstel om een website te noemen of QR-codes te hanteren als een alternatief voor etikettering, door de overheid worden verworpen als onwerkbaar. Consumenten hebben duidelijk aangegeven dat ze de sterke voorkeur geven aan 'on-label' informatie. Daarbij maakt het niet uit of het om alcoholhoudende of niet-alcoholhoudende dranken gaat.

Er zullen altijd Europeanen zijn die om economische, sociale of andere redenen het internet niet dagelijks gebruiken. Het mag de informatie over ingrediënten en voedingswaarden niet worden onthouden alleen omdat ze ervoor kiezen om niet permanent verbonden te zijn met internet.

*In de derde plaats wekt het voorstel de indruk dat de alcoholproducenten niet bereid zijn om de geest van de wetgeving te volgen. Het voorgestelde tijdschema is teleurstellend, dat wil zeggen dat niet voor 2021 de wijnindustrie zal beginnen met het koppelen van flessen aan de online communicatieplatforms.

*Last but not least, vrezen we dat bij de invoering van de nieuwe regelgeving de industrie gaat eisen dat de regelgeving zeer gedetailleerd dient te zijn hetgeen tot vertraging van de invoering kan leiden zoals we ook bij het totstandkomen van regelgeving voor de tabaksproducten hebben gezien.

Wat de regels voor het etiketteren betreft heeft de alcoholindustrie een voorkeursbehandeling gehad die teruggaat tot 1978. Het wordt hoog tijd dat nu de belangen van de consument voorop komen te staan. Er is geen enkele reden te bedenken waarom alcohol anders zou moeten worden behandeld dan enig ander product.

In Europa wordt meer alcohol gedronken dan waar ook ter wereld en burgers hebben het recht om te weten wat we consumeren – zoals dat voor alle voedingsmiddelen geldt.

Het vermelden van ingrediënten op het etiket waarschuwt de consument voor iets wat schadelijk of anderszins ongewenst is. Bovendien kunnen consumenten dankzij de

voedingsinformatie bewuster kiezen wat ze consumeren en wat hun gezondheid ten goede kan komen. Het is volgens ons de plicht van de overheid om ervoor te zorgen dat consumenten weloverwogen keuzes kunnen maken.

We hopen dat u eveneens van mening bent dat het door de industrie ingediende zelfreguleringsvoorstel niet aan de vereisten voldoet en dat Europese alcoholproducenten hun producten moeten afstemmen op EU-verordening 1169/2011.

Tegelijkertijd willen we u aanmoedigen om invoering te overwegen van nationale beleidsmaatregelen die een einde maken aan de vrijstelling van EU 1169/2011 voor alcoholhoudende dranken.

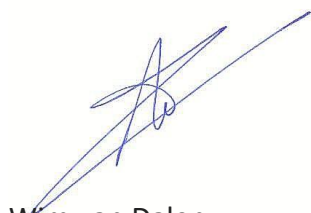
We stellen het zeer op prijs als ons de gelegenheid wordt geboden om met u of met één van uw medewerkers dit onderwerp te bespreken.

Bedankt voor uw aandacht en wij blijven tot uw beschikking mocht u bepaalde vragen hebben.

Mariann Skar

Secretaris-generaal Eurocare

Wim van Dalen

Directeur Nederlands Instituut voor Alcoholbeleid STAP

1) Com (2017) 58 definitief VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD betreffende de verplichte etikettering van de lijst van ingrediënten en de voedingswaardedeclaratie van alcoholhoudende dranken, zoals te vinden op: https://ec.europa.eu/food/sites/food/files/veiligheid/docs/fs_labelling-nutrition_legis_alcohol-report_en.pdf